

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie we Srzodę dnia 23 Lipca v. s. 1830 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 16 lipca.

Przez najwyższe dyplomata, najlaskawiej mianowani kawalerami: d. 1 lipca, Jenerał piechoty woysk polskich, Jenerał Adjutant, dowódca piechoty polskiej, Hrabia *Potocki*, orderu s. *Alexandra-Newskiego*. D. 23 czerwca i 1go lipca orderu s. *Anny 1szej klasy, ozdobionego Cesarską Koroną*; Jenerał-Porucznik, naczelnik zgiew dywizyi konnych strzelców *Xiążę Łopuchin*; Jenerał dywizyi woysk polskich, dowódzca zgiew dywizyi pieszej *Żottowski*; Jenerał dywizyi woysk polskich, dowódzca 1szej dywizyi pieszej *Hrabia Arukowiecki* i Jenerał dywizyi woysk polskich, Jenerał Adjutant, dowódzca gwardyi półku konnych strzelców *Kurnatowski*; oraz tegoż orderu i klasy bez korony, Jenerał brygady woysk polskich, dowódzca 1szej brygady dywizyi konnych strzelców, Hrabia *Przebendowski*. (R. I.)

— Przez Najwyższy Ukaz do Rządzącego Senatu: (25 czerw.), Urzędnik do szczególnych poleceń przy Jenerale Kriegs - Kommissarzu Głównego Sztabu J. C. M. rangi 5 klas. *Bohomolec*, wyniesiony zostaje do 4 klasy.

— Przez Najwyższe Ukazy do Kapituły orderów, (12 czerwca) Rządca Kancellaryi Kiiowskiego Woennego Gubernatora Rządca Dworu *Zurawlew* i Radey honorowi: pełniący obowiązki sekretarza przy taczonym Cywilnym Gubernatorze *Błoński* i Sekretarz Zgromadzenia Szlacheckiego *Ruszkowski*, ozdobieni zostają orderem s. *Włodzimierza* 4 klasy, (tegoż dnia) pełniący obowiązki Kiiowskiego Policmeystra Rządca honorowy *Szlenczukow* mianowany kawalerem orderu s. *Anny* 3 klasy.

— Przez Najwyższy rozkaz dany 15 czerwca Szefowi Sztabu osadników wojskowych, Jenerał-Adjutantowi *Kleinmichel*, obywatel Gubernii Witebskiej, powiatu Lucyńskiego *Justynian Karnicki*, otrzymał stopień 14 klasy, w nagrodę gorliwości jego w pełnieniu obowiązków Dyrektora Ekonomii Starostwa Dynaburskiego.

— Uniwersytet Moskiewski, najdawniejszy z wyższych naukowych w Rossyi zakładów, uroczystie obchodził w dniu 26 zeszłego miesiąca Jubileusz 75 lat swojego istnienia. Czytane były następujące mowy: 1) *O wpływie prawoznawców na prawodawstwo Rzymskie*, przez wyśłużonego Profesora *Cwietajewa*, który przed 25 laty, miał także mowę na obchodzie półwiecznego Jubileuszu, pamiętnego z nadania Uniwersytetowi nowej ustawy. 2) *De origine, statu et incremento C. Universitatis Mosquensis, sub auspiciis Augustissimae Imperatricis Elisabethae I. conditae, inde ab anno 1754 ad 1752*, przez Profesora *Sniegirowa*. W mowie tej zawiera się historia pierwszych 7 lat istnienia Uniwersytetu. 3) *O celu Uniwersytetow, a w szczególności Rossyjskich*, przez Adyunktta *Pogodina*. Profes. *Mierzlakow* deklamował swoją wiersz pod tytułem *Jubileusz*, i nakoniec Sekretarz Rady, Professor *Szczepkin* przeczytał wypracowaną przez siebie *Historję Uniwersytetu w ukończonym roku*. Historia ta przedstawia następujące szczegóły: W zeszłym szkolnym roku słuchających kursow było 660, (nie licząc 18 kandydatów i 38 chirurgów, którzy kończyli dawniej rozpoczęte kursa), 26 otrzymało stopień kandydata, 64 studenta, 39 lekarza, 1 doktora i 1 magistra z oddziału literatury, 6 doktora medy-

cyny i 1 medyko-chirurga. W iedenastu guberniach naukowego okręgu Moskiewskiego (oprócz Uniwersytetu, pensyi szlacheckiej, i wyższej szkoły *Demidowa* w Jarostawiu) było: gubernialnych gimnazyji 11, w nich uczących się 1,089; szkół powiatowych 94, w nich uczących się 7,506; szkół parafialnych i początkowych 134, w nich uczących się 4,945; szkół i pensyi prywatnych 54 w nich uczących się płci męskiej 362, żeńskiej 632; w ogóle szkół 293, uczących się 14,534. W tym więc roku było 1,300 uczących się więcej, niż w przeszłym, odkryto szkół parafialnych 8 i 3 pensye. Wszystkich nauczycieli było 827, (podług średniego rachunku po 1 nauczyciela na 18 uczniów). Gubernie Moskiewskiego okręgu, podług liczby uczniów, następnie idą po sobie: Moskiewska, uczniów 2,921, Rjazańska 1395, Tułska 1389, Włodzimirska 1373, Orłowska 1371, Woroneżska 1200, Twerska 1187, Nowgorodzka 1047, Tambowska 634, Jarostawska 1,008 i Kostromska 634. Dodając do tego liczbę uczniów Uniwersytetu, 79 wychowanków szkoły *Demidowa* i 272 uczniów szlacheckiej przy Uniwersytecie pensyi, ogólna liczba uczących się w Moskiewskim okręgu w bieżącym roku, wyniesie 15,545.

— Cesarzowska Akademia sztuk pięknych ogłosiła publiczną wystawę, która ma się odkryć we wrześniu b. r. Prace artystów znajdujących się w stolicy którzyby życzyli do niej należeć, przyjmowane będą tylko po 21 sierpnia. (T. P.)

KRÓLEWSTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 27 lipca.

Szanowni Rodacy! Zamek Krakowski, okazałe niegdyś *Piastów* i *Jagiellów* mieszkanie, po wytrzymaniu rozmaitych losów kolei, zagrożony jest teraz zupełnym upadkiem, i gdyby mu runąć dopuszczono, zasypałby gruzami, święte groby Królów i Bohaterów naszych.

W zamiarze dźwignienia i ocalenia tej nader szacownej świetnego niegdyś bytu narodowego pamiątki, Senat Wolnego Miasta *Krakowa*, uzyskawszy na ten przedmiot hojny zasiłek od wspaniałomyślnego KRÓLA i PANA naszego, iako też najlaskawieze zezwolenie, aby rzeczony fundusz, wsparty został dobrowolnemi, Polaków, potężnemu berłu Jego uległych, składkami, wezwał niżej podpisanych do zbierania w Królestwie Polskiem dobrowolnych składek.

Czyając zadosyć temu wezwaniu niżej podpisani, za poprzednictwem Namiestniczey władzy Królewskiej upoważnieniem, pośpieszają ogłosić Szanownym Rodakom podająca się im sposobność, przyjscia w pomoc chwalebnyemu Senatowi Krakowskiemu zamiarom.

Też same ręce, które Wskrziesicielowi bytu i swobod naszych wznoszą Pomnik wdzięczności, przyłożą się chętnie do zachowania dla następnych pokoleń, starożytnego chwały narodowej pomnika.

Dan w *Warszawie* d. 20 lipca 1830 r.

Stanisław Hr. *Zamojski* P. S.

Adam *Xiążę Czartoryski* S. W.

Michał *Korwin Kochanowski* S. K.

Julian *Ursin Niemcewicz* S. S.

— Orszak pogrzebowy Starożakonney *Termerli Berkowey Sonnenberg* składał się z przeszło 5,000 osób, a powozow było około 400. Dzieścięciu Rabinów z *Warszawy* i okolic miało mowy. Hojne rozdano jałmużny.

Na termometrze Bankowym będzie można opódać z ulicy czytać stopnie zimna i ciepła. Będzie to termometr wcale nowy, wymyślony przez inżyniera Girard. W każdej godzinie będzie się można z niego dowiedzieć, jaka całego dnia była temperatura.

Od kilku dni w Sądzie Najwyższym odbywała się sprawa między P. Żelazkowskim, tudzież Sukcessorami niegdy Jakóba Piaseckiego, a Franciszkiem Hr. Potockim, która była rozpoczęta roku 1,699, to jest, lat 152. Rzecz szła o przeszło półtrzecia miliona złotych Polskich i rozstrzygnięta została na korzyść Hr. Potockiego.

— Pod Redakcyą Urzędnika Wydziału Górnictwa Kraiowego, Assesora tegoż wydziału, Profesora szkoły Górniczey Jerzego Bogumiła Pusch i Referenta oddziału kopalni Łukasza Florentyna Reklewskiego, będzie wychodził Pamiętnik Górnictwu i Hutnictwu poświęcony, w półrocznych zeszytach.

— Zegar, który się znajdował przez lat wiele na facyacie teraz rozebranego Ratusza Grzybowskiego, ma być umieszczony na domie przytulku i pracy za Wolskimi rogatkami, ten zegar jest bardzo dawny, a niegdyś był najregularniejszym; (najdawniejszy zegar w Warszawie jest Zamkowy, zrobiony 1622 r.); orzeł, który znajdował się na wieżycze tegoż Grzybowskiego Ratusza, był od roku 1796 do 1805 kilka razy powlekany inną farbą, lecz zawsze po krótkim czasie pozostawał białym. Więźniowie za długi osadzeni w tym Ratuszu, teraz będą umieszczeni w domu przytulku i pracy, a rynek Grzybowski ma być urządzony na targowisko.

A U S T R Y A.

Tryest d. 8 lipca.

Prawie co poczta odbieramy wiadomość o wzmagających się rozruchach i krwawych wypadkach w Albanii. Stan tameczney okolicy jest bardzo smutny, gdyż Montenegrini, lud mężny mieszkający na górach, znany ze swolego oporu Porcie, zagraża nalenieniem do tego powstania i połączeniem się z Albańczykami. Z Grecyi także nadchodzą smutne doniesienia o panującej tam biedzie narodowej i kłopotach rządu, który ledwo ma sposób zaspokojenia wojska, i utrzymania porządku przez sprowadzanie nuygwałtowniejszych potrzeb. Mniemano w Poros, iż blizkie przybycie nowego Monarchy położy koniec wszelkim kłopotom, i że Xiążę Leopold będzie opatrzone w fundusze dla napelnienia kass kraioowych; teraz zaś, gdy rzeczenie się jego jest wiadomem, i nie masz nadziei dostania pieniędzy w stosunku obecnych potrzeb, Prezes sam zdaie się być w niemającym kłopotcie, i jeśli ten chwiała cy się stan Grecyi prędko się nie ukończy, okoliczności mogą go skłonić do złożenia urędu. Oddawna nie mamy wiadomości z Egiptu. (G. W.)

Wiedeń dnia 13 lipca.

Biletem z dnia 7 b. m. raczył N. Cesarz Jmé posunąć Xiążęcia Reichstädt. dotychczasowego Kapitana w pułku strzelców Cesarskich, na stopień maiora w pułku piechoty Salin, stojącym na żądze w Pradze w Czechach. (G. W.)

N I E M C Y.

Od 1 czerwca zniesiono w Xtwie Badańskim opłaty drogowe.

— W Wiedniu ustanowioną została nowa taryffa celna, przez którą dozwołonym został przywóz wielu artykułow, zabronionych uprzednio, na niektóre zaś nowe cło naznaczone zostało: iako to: od rossyjskiej inuchty zamiast 8 zł. sr. pobieranych dotąd, naznaczone 10 takichże, od cennara netto; od miodu surowego zamiast 48 kr., a 2 zł. sr. i 30 kreycerow.

F R A N C Y A.

Paryż dnia 13 lipca.

(z Gazety Warszawskiej.)

Tutejszy Monitor umieścił dwa dawniejsze rapporta Vice-Admirala Duperré do Ministra morskowego; z tych pierwszy pisany na okręcie liniowym Provence przed Algierem d. 3 lipca jest następujący: „Łaskawy Panie! Wyprawiam do Tuluonu okręt Cornelia z piśmami urzędowemi naczelnego dowódcy. Od czasu bitwy d. 29 czerwca wojsko zajęło stanowisko potrzebne do otoczenia warowni Cesarskiej i uderzenia na nią. Nie mogę już teraz odbierać nieprzerwanych doniesień o jego poruszeniach i działaniach; wiem tylko, iż robota bateryy do uderzenia jest blisko końca. Miały one już dziś zacząć strzelać, co jednak bez wątpienia nastąpi jutro. (Teraz jest godzina 6ta zrana, i słyszę pierwsze wystrzały). Dnia 29 z. m. chcąc wspierać działania wojska oblegającego, rozporządziłem zmyślane uderzenie na baterye nadbrzeżne nieprzyaciela, dla zwrócenia uwagi jego razem na kilka punktów, a nawet odwołania części załogi z warowni Cesarskiej do miasta. Cisza na morzu, trwająca przez cały dzień 30 z. m. przeszkodziła skutecznieniu rozkazu mego. Dnia 1 lipca pomyślny wiatr zachodzi dozwolił tego obrótu; Admirala Rosamel przepłynął z dywizyą swoją pod bateriami przylądka Pescada aż do tamy portu Algierskiego w odległości wystrzału, odpowiadając na ogień nieprzyacielski. Z początku spostrzeżono, iż w warowni nie było kanonierów; ogień ich bowiem zaczął się dopiero do szrudkowych okrętow naszych. Po przybyciu kanonierow sprowadzonych z miejsc innych, baterye nieprzyacielskie strzelały niustannie do okrętow naszych, lecz żadnego nie trafiły, chociaż niektóre kule przenosiły. Z mnóstwa bomb nieprzyacielskich, które po większej części na powietrzu pękały, jedna padła w morze w małej odległości od okrętu Kontr-Admirala Rosamel i bryga le Dragon. Dywizya zbliżywszy się na wystrzał działowy od szanłow tamy portowej, odpowiedziała na ogień nieprzyacielski, i udała się dalej do zatoki, gdzie zupełna cisza panowała, i zatrzymała ją przez cały dzień wczorajszy niedaleko przylądka Matifoux, oraz przeszkodziła imy powtórzyć tegoż samego czasu. Tam wieczorem ściągnąłem ją do siebie. Wczoray przy panującej ciszy, ciągniony statkiem parowym wypłynąłem z zatoki Sidi-Ferruch. Kazałem oraz wyjąć kotwicę siedmiu okrętom liniowym, z których utworzyłem dywizyą pod dowództwem Kapitana okrętowego Ponée. Miasta ona krążyć na otwartem morzu przed zatoką, i utrzymywać związek z częścią floty zebranej pod moją banderą przed Algierem. Szrodek ten był nader potrzebnym dla zabezpieczenia eskadry. Podczas trzykrotney burzy morskiej w dniach od 15 do 26 z. m. zostawała ona trzy razy w niebezpieczeństwie. Wyładowanie całej floty było blizkiem końca. Wydałem rozporządzenia, dla ukończenia go we trzech dniach i zabezpieczenia sprowadzania na ląd żywności i innych zapasow ze statkow przewozowych pojedynczo przybywających. Są one atoli na rachunek ieneralnego liweranta, i dla tego nie należą do wielkiej floty transportowej, którey wyładowanie i następne odpłynienie, (jak mam nadzieję) do dnia 6 b. m. zupełnie się ukończy. Czynność tę poleciłem Kapitanowi okrętowemu Cuvillier, który tymczasem objął dowództwo nad wszystkimi statkami, przybywającymi do zatoki i z niego wypływającymi. Myślę oraz ściągnąć do siebie okręt liniowy le Superbe. Wspomniemu Kapitanowi zostawiłem 4 uzbroione fregaty 24działowe, jedną 18działową i inne statki, tudzież 1.400 robotników. Trzy oddziały ludzi okrętowych, które tymczasem dostarczyłem dla wzmocnienia załogi w oszańcowanym obozie, i które oddałem pod rozporządzenie Pułkownika w tymże obozie dowodzącego, wynoszą blizko 2100 ludzi. Marynarka mogła uczynić tę ofiarę z uszczupleniem osady okrętow; mimo tego jednak czynić będzie

wszystko, aby się do pomyslności oręża J. K. Mo-
sosi przyłożyło. Uwiadomił mi naczelny dowód-
ca, iż prosi o przystanie brygady korpusu odwo-
dowego. W porcie Tulońskim znajduje się do-
syć statków wojennych należących do floty, dla
przewiezienia tej brygady. Wreszcie powróci-
ły tam po większej części statki przewozowe i
są pod rozporządzeniem Prefekta morskiego.
Wkrótce zabraknie nam wody, a niektórym okrę-
tom i żywności. Piszę o to oboje do Tuluzy.
Wodę każę po części sprowadzać do Mahon. Zda-
mie mi się, iż jeszcze nie nadeszła chwila odłącze-
nia części okrętów od floty."

Drugi rapport umieścimy w następnym Nu-
merze.

— Dnia 14 —

Dziennik *Postanec Izb* umieścił bez wy-
mienia źródła następujące szczegóły o często
wzmiankowanej burzy, która flotę i statki prze-
wozowe w zatoce *Sidi-Ferruch* napotkała: „Wojs-
ko miało już tylko na 3 dni żywności, kiedy bu-
rza wznosiła się coraz bardziej, i zdawała się dłu-
go potrwać. Wiatr przypędził wszystkie okręty
do brzegu, a statki przewozowe musiały wyiąć
kotwice. Stan floty był nader niebezpieczny; lecz
ludzie okrętowi i urzędnicy administracji, znaj-
dujący się na statkach przewozowych, myśleli
tylko o tém, jakimby sposobem wojsku lądowe-
mu można dostarczyć żywności. Nareszcie Inten-
dent generalny kazał rzucić w morze blisko 150
pak zapasów żywności, oraz naczynia z winem i
wódka, aby je bałwany morskie na brzeg wyrzu-
ciły. Skutek był pomyslny; paki i naczynia do-
stały się w dobrym stanie na brzeg, gdzie je po-
tém żołnierze pobierali, i do składu przynosili.
Kilka tylko pak przy tak szczególniejszym wy-
ładowaniu zostało uszkodzonych, gdyż w *Tulonie*
opatrzone je potrójnemi nie przepuszczającemi
wody matami."

Od 9 miesięcy otrzymała Grecja zasiłek pie-
niężny w ilości 2 milionów 542,000 franków, z
tych 600,000 przez Rezydenta Rosyjskiego, ty-
leż od Francji, a reszta przez Pana *Eynard*.

Między obranemi dotąd 336 Deputowanemi,
znajduje się 203 należących do strony opozycyj-
nej.

Dey Tunetański przysłał Admirałowi *Du-
perré* fregatę i bryg naładowane żywnością. Znaj-
dujący się na pokładzie tych okrętów officerowie
Deja, ofiarowali Admirałowi imieniem jego wol-
ny przystęp okrętom Francuzkim do wszystkich
portów Reieny i pomoc we wszystkiém, czego-
by potrzebować mogły."

— Dnia 15 —

W piśmie wychodzącem tu blisko od sześciu
tygodni, pod tytułem: *la Contre-Revolution*, czyta-
my co następuje: „Słychać, iż między naszym i
angielskim rządem przyszło do pism bardzo waż-
nych. Mówią, iż gabinet angielski przedstawił
tutejszemu, że Francya przy pierwszych układach
tyczących się wyprawy przeciw *Algierowi*, oświad-
czyła, iż ma tylko zamiar pomśczenia się obelgi
wyrządzonej przez Deja, i że na ten cel tylko 10,000
wojska przoznacza; że gabinet Tuilleryski o-
świadczył później, iż dla zapewnienia sobie po-
myslnego wypadku wysła 20,000, a natomiast u-
znał za dobre, wyprawić bez dalszego pytania zu-
pełne i liczne wojsko; że Dey teraz nie tylko o-
trzymał stosowną karę za wyrządzoną obelgę, lecz
że także i stolica jego znajduje się w ręku Fran-
cuzów, i że zatem niezbędnie wypada ustalić dal-
szy los tego podboju, gdyż ciągłe jego posiadanie
przez Francją byłoby przeciwne interessowi An-
glii, która z tego powodu nie może zezwolić na
założenie osady Francuzkiej na brzegach Afryki.
Gabinet Francuzki miał odpowiedzieć na urzędo-
wą tę notę, iż wyprawa przeciw *Algierowi* zosta-
ła przedsięwzięta za zezwoleniem wszystkich Mo-
narstw sprzymierzonych, a to w sprawie Europy
i Chrześcijaństwa; że do samej tylko Francji na-
leży uznanie stosowney do wykonania tego zamia-
ru potęgi wojskowej; że wynagrodzenie iey za
znaczną kosztą jest słuszne i sprawiedliwe, i że na-
koniec, Król Francuzki dalekim będąc od upa-

trywania w wypadkach tego zdobycia (iskiego bykol-
wiek rodzaju te bydz mogły) powodów zamie-
szania w Europejskiém prawie narodów, jest go-
tów podać pytanie takowe pod roztrzygnięcie Kon-
gressu, iak się to już stało względem Neapolu, Pie-
montu i Hiszpanii. Gabinet angielski miał w sku-
tek tego oświadczyć, iż formalnie protestuje się
przeciwko wyrokowaniu Kongressu w sprawie
dotyczącej szczególnie Anglii, której handel na
morzu Szródziemném byłby zagrożony przez zało-
żenie osady Francuzkiej w *Algierze*. Na ostat-
nią notę ministerium Francuzkie miało udzielić
bardzo energiczną odpowiedź. Mówią, iż Xiążę
Laval Montmorency został odwołany z *Londynu*,
i że miejsce iego zastąpi Pan *Rayneval*, będący
teraz w *Wiedniu*."

Gazeta Francyi czyni nad powyższym ar-
tykułem następujące uwagi: „Nie przywiązuemy
żadney wiary do większej części szczegółów umie-
szczonych w dzienniku *Contre Revolution*; dla te-
go, że podsusza gabinetowi angielskiemu wyrazy,
iż Dey odebrał stosowną karę za swoją bezwaty-
dność, i że środek iego Państwa znajduje się w
naszym ręku. Wspomniona nota musiałaby więc
już przed wypadkiem wyprawy bydz napisana w
Londynie i do *Paryża* nadesłana. Cokolwiek bądź,
spodziewamy się, że Król Jmć uczyni wszystko,
co odpowiadać będzie godności korony i interes-
sowi iego poddanych."

Słychać, iż *Tahir* Basza popłynął do *Algie-
ru* dla wzięcia na swój okręt Deja tamecznego;
lecz wątpią, aby ten chciał się udać do Turcji.
Moiemią, iż osiadzie w Anglii lub w *Malcie*. Je-
nerał *Bourmont* miał radzić Dejowi, aby osiadł
we Francji.

Pewny Włoch, nazwiskiem *Minucci*, zostają-
cy w służbie Deja algierskiego, i użyty do czyn-
ności na wyspie *Tabarca* przy *Bona*, był od daw-
nego czasu tajnym aientem wspomnionego De-
ja, któremu donosił o wszystkiém, co się działo
w Europie, czerpiąc swe wiadomości przez sto-
sunki handlowe, które utrzymywał w portach Wło-
skich i Francuzkich. Miał on także zlecenie od
Deja dostarczać mu prochu, iakoż sprowadził zna-
czną ilość z *Liorny* do *Tabarca* i *Bona*, z ką-
ładem miał bydz przesyłany do *Algieru*. (*Tabar-
ca* należy do *Tunetu*, *Bona* do *Algieru*). Konsul
Francuzki w *Tunecie* Pan *Lesseps*, powziął o tém
nieiską wiadomość i natychmiast zaniósł do Deja
zażalenie z oświadczeniem, iż w razie, gdyby ta
okoliczność głośną się stała, mogłaby łatwo zer-
wanie stosunków przyjaźni między *Tunetem* a Fran-
cyą za sobą pociągnąć. Dey oświadczył, iż nie o
tém nie wie, i natychmiast kazał uwiezić *Minuc-
cego*, który bez wstawienia się za nim Pana *Les-
seps* byłby nieomylnie życiem swą śmiałość przy-
pacił. Przez odkrycie korespondencyi *Minucce-
go* z *Tulonem* i *Marsylią* wykrył się zapewne
tajemnica, kto wydał Dejowi algierskiemu plany
wyprawy Francuzkiej przeciw *Algierowi*.

Dwaj Postowie, których wysłał Dey tunetański do Jenerała *Bourmont* są: *Selim* Aga, Po-
set nadzwyczajny, i *Sidi-Hassung*, iego tłumacz.
Selim Aga upraszał Jenerała imieniem Deja, aby
mu wolno było bydz świadkiem działań wojska
Francuzkiego.

ANGLIA.

Londyn dnia 16 lipca.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Pogrzeb zmarłego Króla *Jerzego IV* odpra-
wił się dnia 15 b. m. z taką okazałością, lecz z
większą oszczędnością, niż pogrzeb *Jerzego III*.
Teraźniejszy Monarcha z braćmi swemi i Xią-
żętami krwi postępował za trumną w płaszczu
szkarłatnym; Xiążęta mieli płaszcze czarne. Bal-
dachem niosło 10 Parów i 16 Jenerałów. Xiążę
Wellington niośł miecz.

Gazeta Morning-Chronicle pisze: „Zdoby-
cie *Algieru* spowodowało publiczność do czynie-
nia następných pytań: Czy koszta wojenne pokryte
będą przez to zdobycie? Czy Dey jest w nie-
woli; czy też wolny? Czy Turków przymusza do
ustąpienia zupełnie z *Algieru*? Czy utworzona bę-

(*)

dzie Gubernia Arabska, albo czy *Algier* będzie osadą Francuską? Czy do Francji powróci część wojska i iaka? Czy Xiążę *Raguzy* postany będzie na objęcie naczelnego dowództwa? Czy Jenerał *Bourmont* obecnym będzie przy otworzeniu Izby, i czy pozostanie ministrem wojny, albo czy też będąc mianowany Marszałkiem i Gubernatorem *Algieru* odstąpi ministerstwa wojny mniej nielubionemu politykowi? Jaka będzie polityka Anglii, Austrii i Rosyi, i czy zdobycie *Algieru* doprowadzi do nieporozumień? Czy zdobycie *Algieru* nie będzie przynajmniej miało tego skutku, iż *budget* nie zostanie zupełnie odrzucony? Czy nakoniec nie będzie cokolwiek miało wpływu na wybory we Francji, dotąd jeszcze nie nastąpione, i czy zdoła tym sposobem przeszkodzić, aby liberaliści w Izbie Deputowanych nie pozyskali większości?“

Gazeta *Times* tak pisze o zdobyciu *Algieru*: „Francja będzie niewątpliwie żądała zabezpieczenia warunków, które zdobytemu krajowi przepisać myśli. Albo na długi czas pozostawi tam wojsko swoje, albo ciągle utrzymywać będzie załogę kosztów zwyciężonych; może także cały kraj algierski zamienić w osadę Francuską; może zburzyć szance i porty Rejencyi; może oraz prawo najwyższej władzy nadać innemu krajowi Mahometańskiemu lub Chrześcijańskiemu, który zdoła dać rękojmią za rząd spokojny i prawy; słowem, wszystkie te podobieństwa, względem których zawczasie jeszcze rozstrzygać nie chcemy, są zestawione Francji. Odbywać się będą w tej mierze układy między Francją i jej sprzymierzeńcami, a mianowicie Anglią. Tymczasem, niech nam wolno będzie uczynić teraz uwagę, iż nie poznajemy wielkiego niebezpieczeństwa, któreby wynikło dla Anglii, jeśli Francuzi ciągle posiadają *Algier*. Czyliż inż przeszło od 300 lat nie posiadali mniejszych osad w Rejencyi Algierskiej, i czyliż kiedy słyszeliśmy uskarżania, aby nadużywali prawa, które ztąd dla nich wypływało? Każdy polityk, iakkolwiek zawistny powiększaniu się Francji, przyznaje, iż nowa siła, którejby Francja nabyła przez to, gdyby niektórzy jej poddani osiedli w północnej Afryce, sprawiłyby rozszerzenie cywilizacyi i dobrych praw w tej części świata. Prawa własności byłyby w każdym razie szanowane, a Francuzi chcąc zakładać w *Algierze* plantacye cukru i innych płodów osadniczych, musieliby pierwój kupić grunta od kraiovców. Tym sposobem wzmógłby się handel; nie sama tylko Francja używałaby dobroczynnych ztąd skutków; nowe źródła handlowe otworzyłyby się także dla innych morskich narodów; środek Afryki, byłby rozpoznany, a południowe brzegi morza Śródziemnego stałyby się rywalami przeciwległych brzegów Włoskich i Francuzkich. Bez takiego posiadania nie mogłaby Francja rzeczywiście nskutecznie swoich własnych i sprawiedliwych oczekiwań całej Europy z tej wyprawy. Zburzenie portu Algierskiego nie dawałoby dostatecznej rękojmi przeciw ponowieniu rozbojów morskich Afrykańskich, a tymczasem wszystkie skarby Deia, wraz z jego spiżowemi działami, nie mogłyby przez połowę pokryć kosztów wyprawy. Trzeba zaś otrzymać zupełne wynagrodzenie, bo inaczej naród Francuzki miałby prawo utyskiwać na poświęcenie 5 do 6 milionów funtów szterlingów i 2 do 3 tysięcy ludzi.“

Dnia 12 b. m. przyjęto w Izbie Wyższej bil względem sprzedaży piwa. Wszyscy oddają pochwałę rządowi za ten środek, który Gazeta *Times* nazywa wielkiem zwycięstwem ubogich nad nieczułą chciwością bogactwów.

Monarcha nasz oddalił trzech kucharzy francuzkich od dworu swego, oświadczając, iż jest zupełnie kontent z potraw angielskich.

W ostatnim tygodniu miesiąca maia przybyło do *Nowego-Yorku* 2000 wychodców z Anglii i Francji.

W Ł O C H Y .

Rzym dnia 8 lipca.

Gdy *Letycja Bonaparte*, matka *Napoleona*, wróciła do zdrowia, przeto *Hrabina Lipano* (była Królowa Neapolitańska), która przyjechała ją odwiedzić, opuściła nasze miasto. Słychać, iż Poseł Neapolitański protestował się przeciw dłuższemu jej pobytowi, gdyż stosownie do postanowienia Mocarstw, *Hrabina* obowiązana jest mieszkać w krajach Austryackich. Rząd nasz miał w tym względzie postąpić z właściwą sobie łagodnością i powolnością. *Hrabina* wyjechała dnia 26 z. m. o północy. (*G. W.*)

T U R C Y A .

Stambuł dnia 25 czerwca.

(z Gazety Warszawskiej.)

Dnia 22 b. m. iako w dzień nowego roku Turckiego odbyły się zwyczajne powinszowania; przyczem Sułtan mianował wielu wyższych urzędników. W Azji mniejszej, a mianowicie w obwodzie *Aidin*, *Seybekowie*, których powstanie w przeszłym roku przytłumiono, w okolicach *Giselhissar* (na południe od *Smyrny*) podnieśli na nowo oręż. Dzielne środki *Muselimy* z *Aidin*, *Kara Osman Oglu Ahmed Agi*, położyły tam nieporządkowi, a w potyczce stoczony naczelnik *Kel-Mehmed* wraz z dwoma towarzyszami poległ na placu. Rozchodzą się pogłoski, iż szczątki *Seybeków* w okolicy *Konich* znowu się zebrały, ale naczelnicy obwodów pogranicznych potrafią ukłócić ich tórstwa.

Ważniejsze jednak są rozruchy w Albanii, gdyż do nich nietylko wpływają wojska Albańskie, którym żołdu nie zapłacono, ale także *Basza Skutaryjski*, a nawet i *Bośniakowie*, znani z niespokojności. Albańczykowie w *Janinie* i w innych miastach, równie na *Muzułmanach*, iak na *Raiasach* wykonywali okrucieństwa. Wchodzono z nimi w układy, atoli sięgają swemi rozbojami aż do *Zeytun* i do *Baszostwa Saloniki*. Potrzeba więc całej energii i czynności Wielkiego Wezyra, aby te niepokoje przytłumić się dały. Jakoż w celu tym zebrano nietylko znaczne summy do wyptacenia żołdu, ale także zgromadzono odpowiednie wojsko z milicyi Macedońskiej i oddano pod rozkaz *Reszyda Mehmed Baszy*.

Dnia 16 b. m. wyszedł do *Adryanopola* *Sersaskier Hussein Basza* w 1000 ludzi. Wkrótce przedtém *Kiaia-Bey* i *Reis-Effendi* obozu *Hadi-Efendi*, dawny pełnomocnik narad *Akermańskich*, przybył tu z *Adryanopola*, dokąd po naradach z Ministrem, natychmiast na powrót wyjechał.

Mówią od niejakiego czasu, iż znany dawniejszy *Reis-Effendi Pertew Efendi* ma wyjechać do Egiptu, iednakże utrzymują, iż tylko w widokach osobistych, to jest, że ma zamiar wstąpić do zakonu *Derwiszów*.

Dotychczasowy *Namiestnik Saloniki* i *Kawali*, *Hadszy Mustafa Basza*, został pozbawiony swego urzędu; na jego miejsce mianowany *Etfadsz Ahmed Basza*.

Doniesiono tu, że w bliskości *Mitylenu* rozbojnicy Grecy złupili statek Angielski, i z tego powodu pułkownik *Accorti* dowódca Angielskiej eskadry, nakazał krążenie statków w tejże okolicy. *Stan zdrowia* jest dosyć pomyslny w naszym mieście.

Odebrana tu wiadomość o zrzeczeniu się tronu Greckiego przez Xięcia *Leopolda* sprawiła mocne wrażenie. Po jej nadejściu, Postowie Rosyjski, Angielski i Francuzki, co dzień prawie miały narady z *Reis-Effendem*, co przy niewiadomości ich przedmiotu, dało powód do rozmaitych pogłosek.

Od kilku dni słychać o zawartym układzie względem pożyczki 3 milionów dukatów od bankiera *Rotszylda* dla Porty za zaręczeniem Austrii.

A M E R Y K A .

Według doniesień z *Jamayki* pod dniem 1 czerwca, odebrano tam wiadomość, iż Jenerał *Boliviar* wsiadł na fregatę *Shannon*, celem udania się

DODATEK

Wilno dnia 23 Lipca v. s. 1830 roku.

do wspomnioney posiadłości Angielskiej. Tutey-
sze poselstwo Kolumbijskie nie odebrało jeszcze
o tém wiadomości. Gazeta *Goniec* mniema, iż ró-
wnie o tém wątpić należy, iak o poprzedney wia-
domości, iż *Boliwar* został mianowany dożywot-
nym Prezydentem Kolumbii. (G. W.)

RAPPORT RADY STANU KRÓLEWSTWA
POLSKIEGO.

(Ciąg dalszy.)

B. WYDATKI.

Następujący summaryczny pięcioletni wykaz
objęcia, iakim sposobem zatwierdzone przez Wa-
szą Cesarsko-Królewską Mość i Jego Poprzedni-
ka budżety na rok 1824, 1825, 1826, 1827 i 1828
spełnione zostały.

W roku 1824.	
Miało być wypłaconém	
na służbę bieżącą	zł. 67,731,790 gr. 9
na służbę lat zeszytych do koń-	
ca r. 1823 wraz z nowo przy-	
bytymi	31,414,303 — 21
	— 99,146,094 — —
Wypłacono:	
na służbę bieżącą	60,995,285 — 22
na służbę lat zeszytych do koń-	
ca 1823 r.	4,765,080 — 29
	— 65,760,366 — 21
Pozostało do wypłaty:	
na służbę bieżącą	6,736,504 — 17
na służbę lat zeszytych do	
końca 1823 r.	26 649,222 — 22
	— 33,385,727 — 9
Od pozostałości tej potrąca-	
jąc zaległość wydatkową	
z epoki Xięzt. Warszawsk. —	5,115,680 — 7
Istotna zaległość wydatkowa	
z epoki Królestwa wy-	
nosiła	28,270,047 — 2
W roku 1825.	
Miało być wypłaconém:	
na służbę bieżącą	68,576,031 — —
na służbę lat zeszytych do koń-	
ca r. 1824 wraz z nowo	
przybytymi	39,535,546 — 18
	— 108,111,577 — 18
Wypłacono:	
na służbę bieżącą	60,598,505 — 27
na służbę lat zeszytych do koń-	
ca r. 1824	8,628,854 — 12
	— 69,227,360 — 9
Pozostało do wypłaty:	
na służbę bieżącą	7,977,525 — 3
na służbę lat zeszytych do koń-	
ca r. 1824	30,906,692 — 6
	— 38,884,217 — 9
Od pozostałości tej potrąca-	
jąc zaległość wydatkową z	
epoki Xięzt. Warszaw. —	5,723,568 — 14
Istotna zaległość wydatkowa	
z epoki Królestwa wy-	
nosiła	33,160,648 — 25
W roku 1826.	
Miało być wypłaconém:	
na służbę bieżącą	70,200,071 — 15
na służbę lat zeszytych do koń-	
ca r. 1825 wraz z nowo	
przybytymi	43,687,361 — 18
	— 113,887,433 — 3
Wypłacono:	
na służbę bieżącą	60,207,481 — 15
na służbę lat zeszytych do koń-	
ca r. 1825	11,586,867 — 10
	— 71,594,348 — 25

Pozostało do wypłaty:	
na służbę bieżącą	9,992,590 — —
na służbę lat zeszytych do koń-	
ca r. 1825	32,300,494 — 8
	— 42,293,084 — 8

Od pozostałości tej potrąca-	
jąc zaległość wydatkową z	
epoki Xięzt. Warszaw. —	5,879,484 — 15

Istotna zaległość wydatkowa	
z epoki Królestwa wy-	
nosiła	36,413,599 — 23

W roku 1827.	
Miało być wypłaconém:	
na służbę bieżącą	72,617,604 — 4
na służbę lat zeszytych do koń-	
ca r. 1826 wraz z nowo	
przybytymi	47,043,566 — 2
	— 119,661,170 — 6

Wypłacono:	
na służbę bieżącą	62,737,661 — 15
na służbę lat zeszytych do koń-	
ca r. 1826	10,854,712 — 14
	— 73,592,373 — 29

Pozostało do wypłaty:	
na służbę bieżącą	zł. 9,879,942 gr. 19
na służbę lat zeszytych do koń-	
ca r. 1826	36,188,853 — 18
	zł. 46,068,796 gr. 7

Od pozostałości tej potrąca-	
jąc zaległość wydatkową z epoki	
Xięzt. Warszawsk.	5,772,256 — 7

Istotna zaległość z epoki Kró-	
lestwa wynosiła	zł. 40,296,540 gr. —
w roku 1828	

Miało być wypłaconém:	
na służbę bieżącą po potrące-	
niu summy przemianującej za	
wymianę biletów Kassowych	
w Banku	73,334,975 — 25
na służbę lat zeszytych do koń-	
ca 1827 r. wraz z nowo przy-	
bytymi	46,953,451 — 1
	— 120,268,426 — 24

Wypłacono:	
na służbę bieżącą	62,716,297 — 19
na służbę lat zeszytych do koń-	
ca 1827 r.	19,254,785 — 18
	— 81,971,083 — 7

Pozostało do wypłacenia:	
na służbę bieżącą	10,618,678 — 4
na służbę lat zeszytych do koń-	
ca 1827 r.	27,678,665 — 13
	— 38,297,343 — 17

Od pozostałości tej potrąca-	
jąc zaległość wydatkową z epoki	
Xięzt. Warszawsk.	200,827 — 1

Istotna zaległość wydatkowa z
epoki Królestwa wynosiła — 38,096,516 — 16
lecz zaległość ta, znacznie się pomniejszy, iak tyl-
ko obrachunki dzierżawne, do końca zbliżone, o-
statecznie ułatwione będą, i iak Władze Rządowe
przez Skarb już wezwane, stanowczo z nim się po-
rozumieją, ile z tej zaległości opłacić, a ile odpis-
ać na oszczędność można, czém właśnie władza
Skarbowa ciągle się zajmuje.

Oprócz czynności powyższych powierzone
były władzy Skarbowej, w ciągu lat minionych
dozór i opieka: nad Górnictwem, nad Likwidacją
długu krajowego, nad funduszem Emerytalnym Cy-
wilnym, tudzież stosunki: z Towarzystwem Kre-
dytowém Ziemijskim, i Bankiem.

C. Górnictwo.

Kommissya Spraw Wewnętrznych, dopóki
trudniła się Administracją Górnictwa, przymus

na będąc zarządzać i dochodami z dóbr na uposażenie jego przeznaczonych, w tém ścieśnioném zostawała położeniu, że wydatki na prowadzenie fabryk Górniczych, regulować musiała do percept z dóbr otrzymywanych, a ztąd więcej musiała iść o to, aby utrzymać zakłady dawniej istniejące, nayczęściej w mniej właściwém miejscu zbudowane, iak zatrudniać się planem ogółowym, znaczne wydatki za sobą pociągającym; przymuszoną zaś prócz tego będąc sprowadzać Urzędników z zagranicy, i na nich polegać, nie mogła zrobić przedsięwzięć bez poprzedniego przekonania się o prawdziwej ich zdolności, i korzystnym zarządzie, gdy tymczasem zaprowadzona w Kielcach szkoła Górnictwa, kształciła młodzież na przyszłych Urzędników. Jakoż rzeczywicie w szkole tej nie ma liczba Urzędników zdolnych i gorliwych uformowała się.

W takim to stanie rzeczy Górnictwo przeszło pod zarząd Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

Gdy z przejściem tém wiekopomnej pamięci Cesarz i Król ALEXANDER I, obok dozwolonego już awansowania z Kass Skarbowych funduszów na produkta Górnicze do przedaży w magazynach złożone, dozwolił z funduszów emerytalnych na rozwinięcie zakładów zaciągnąć pożyczkę; po otrzymaniu takiego zasiłku, i oddaniu zarządu dóbr i lasów Górniczych, oddzielnej Administracyi dóbr i lasów Rządowych, gdy już działania Urzędników Górniczych jedynie do przedmiotu właściwego zwrócone bydź mogły; Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu zajęła się przedewszystkiem dalszém śledzeniem zamożności rud żelaznych, pokładów węgla kamiennego i galmanu; tudzież lasów tak należących do dóbr na uposażenie Górnictwa przeznaczonych, iako też i innych Rządowych do zasilenia Górnictwa użyć się mogących, tudzież siły spadku wód do poruszania zakładów potrzebnej.

Rezultat tych działań okazał: że w okręgu górniczym pod *Kielcami* obfitość pokładów rud żelaznych już odkrytych przy produkcyi miliona cetnarów kutego żelaza corocznie, może na lat 200 wystarczyć.

Ze siła ze spadku wód otrzymać się mogąca siła 5000 koni odpowiednia, podług sposobów produkcyi dotąd używanych, 600,000 cetnarów kutego żelaza corocznie wyrabiać dozwoli.

Stan iednakże lasów podał przekonanie, że ze względem na dotychczasowy sposób produkcyi, zaledwie 300,000 cetnarów kutego żelaza, corocznie wyrabiać można.

W okręgu zaś *Olkusko-Siewierskim* przekonano się, że obfitość znanych i nowo odkrytych pokładów węgla kamiennego, galmanu, i rud żelaznych w tej stronie daje sposobność otrzymania 70,000 cetnarów cynku na rok przez lat 20, i jeżeli w głębi węgiel kamienny (iak się spodziewać można) do koaksu zdatnym się okaże, produkcyja żelaza będzie mogła bydź zaprowadzoną, na sposób w Anglii używany.

Gdy z jednej strony szukano przekonania się o zamożnościach z ogółowych badań wykryć się mogących, z drugiey wysłano za granicę Urzędników, dla zwiedzenia zakładów celujących, i zatrudniono się ulepszeniem produkcyi w zakładach istniejących, iakoż sprowadziwszy węglarzy z *Harcu* (Xięstwa Brunświckiego) i wyuczywszy miejscowych włóścian, produkcyą węgla na tym postawiono stopniu, że z sążnia drzewa, dającego przedtém tylko od 8 do 11 korcy węgla, otrzymuje się teraz od 13 do 16 korcy.

Przetapianie zaś rud żelaznych, o tyle jest teraz korzystniejsze, że w miejsce otrzymywanych od 21 do 24 procentów, wydajność ich doszła

w niektórych zakładach od 27 do 31, w innych zaś od 35 do 39, a w przecięciu przeszło 37, prócz doźorstwa *Pańków*, gdzie ruda 46 procentów, iak dawniej, tak i teraz daje.

Nakoniec w miejsce używanego do iednego cetnara żelaza surowego od 6 do 7 korcy węgla, używa się teraz od półtrzecia do 4, zgoła poprawy te sprawiły ten skutek: że żelazo surowe, którego produkcyja kosztowała przedtém cetnar po zł. 6 gr. 15 $\frac{1}{2}$, w ostatnich dwóch latach, to jest w roku 1827 i 1828 nie kosztowała z przecięcia iak zł. 3 gr. 15 $\frac{1}{2}$, żelazo zaś kute, którego przedtém cetnar kosztował zł. 16 gr. 17. W roku 1827 nie kosztował z przecięcia iak złot. 12 gr. 19 $\frac{1}{2}$, a w roku 1828 złot. 12 gr. 19 $\frac{1}{2}$. Rezultata te przypisają poniekąd można usposobieniu się młodzieży krajowej w szkole przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policyi założonej, przytakiey więc pomocy, i takich odkryciach spodziewać się należy, że skoro plany zastosowane do zamożności od natury udzielonej, rozwinięte zostaną, natenczas nie iuż Skarb Górnictwo, lecz Górnictwo dochody Skarbowe wspierać i zasilać będzie.

Za nim atoli tak pożądane rezultata następnymi raportami okazane będą, Rada Stanu na honor złożył Waszey Cesarsko-Królewskiej Mości wykaz produkcyi z pięciu lat ostatnich.

1 Zakłady Górnicze wydaty:

Rudy żelazney wozow 187,434 — Rudy miedzianey cetnarow 63,838 — Rudy ołowianey cetnarow 1,512 — Galmanu korcy 410,139 — Węgla kamiennych korcy 3,381,827 — Glinki ognio-trwałey korcy 29,162.

2 Zakłady Hutnicze wydaty:

Żelaza surowego cetnarow 308,300 — Żelaza w laniu cetnarow 65,379 — Żelaza w laniu kunsztowném i emaliowaniu, sztuk 10,186 — Żelaza kutego zwyczajnego cetnarow 168,967 — Żelaza kutego płużnego modelowego i cypniarskiego cetnarow 10,869 — Stali surowey cetnarow 2,023 — Stali rafinowanej cetnarow 952 — Miedzi cetn. 3,245 — Ołowiu cetnarow 2,550 — Srebra grzywn 40 $\frac{1}{2}$ — Gleyty cetnarow 108 — Mosiądzu cetnarow 55 — Cynku cetn. 285,513 — Blachy żelazney kutey i walcowanej cetn. 8,455 — Blachy pobielaney arkuszy 67,299 — Blachy miedzianey cetn. 4,909 — Blachy mosiężney cetn. 10 — Blachy ołowianey cetn. 144 — Blachy cynkowej cetn. 20,894 — Drutu żelaznego cetn. 6 funt. 62 — Kos i sierpow sztuk 32,052 — Towarow żelaznych kotlarskich i innych, sztuk 67,661 — Wyrobów różnych żelaznych cetnarow 1,188 — Gwoździ różnego gatunku kop 161,953 — Naczyn miedzianych cetn. 588 — Ląd mosiężnych cetn. 158 — Wyrobów mosiężnych sztuk 15,110 — Rozmaitych innych wyrobów mechanicznych sztuk 7,378 — Popiołu hafunowego korcy 4,130 — Wapna korcy 70,850 — Cegły różney sztuk 3,997,270 — Materyałów drzewnych różneych sztuk 9,888.

Przy produkcyi tej, obok najmniejszych, pomocników i farmanow, transport uskuteczniających, zatrudnionych było robotników stale przeszło 3,000.

Oprócz tego czynione były poszukiwania na sól, rudę miedzianą, węgle kamienne, rudę żelazną i galman.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Prenumerata.

Od dnia 1 miesiąca lipca, zaczęta się prenumerata półroczna na Gazetę Kurjera Litewskiego. Cena zwyczajna: z przesyłaniem pocztą rubli sr. 7. Półroczna bez przesyłania pocztą rub. 4 kop. 50. Kwartałowa od dnia 1 lipca do dnia 1 października na miejscu rub. 2 kop. 25.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora. Andrzej Bucharški Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

Wilno dnia 25 Lipca v. s. 1830 roku.

P o d r a d y.

1 Ryzki Ekonomiczny Komitet dróg komunikacji niniejszemu wzywa życzących podjąć się dostawy dla III. Dyrekcji Wndawskiej Wodney komunikacji na dzień 1szy nadchodzącego miesiąca sierpnia do 225 kub. sążni gliny i przyjąć taniej ofiarowanej ceny po 13 rub. za sążeń, iakowi to życzący i zechcą przybydź na ostateczny przetarg 29 dnia terażniejszego lipca w tym Komitecie odbydź się mający z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami.

Za Sekretarza Masłow.

1 Od Bessarabskiej Izby Skarbowey ogłasza się: iż na dostarczenie zapasow i materyalow na potrzebę wojskowych szpitalow, naidujących się w miastach: Kiszieniewie, Izmailu i Akkermanie, i łazarecie Kilii naczaią się targi w teyże Izbie, terażniejszego 1830 roku msca września 9, 10 i 11go i dla przetargu dzień 12. Dostawa ta ma być zostawiona z pierwszeństwem rozmaitym osobom wedle następujących oddziałow, tak, iżby przedmioty każdego szczególnego oddziału, przyięte były przez szczególne pojedyncze osoby, a mianowicie:

Oddział 1) Za pud: bułek pszennych, miodu przasnego, mąki owsianej, soli; krup: owsianych, ięczmiennych; za funt: krup: perłowych, Smoleńskich, pszennych; za pud: srodu ięczmiennego, grochu, nasienia konopnego, ięczmienia czyszczonego, patoki cukrowey.

Oddział 2) Za pud: mięsa, oleiu konopnego, sadła wieprzowego; za funt: łoiu wołowego, baraniego, masła krowiego, oleiu makowego, orzechowego, oliwy; pęcherzy wołowych za sztukę; za funt: cielęciny, baraniny; stynki suszonej za pud, kur bitych za sztukę.

Oddział 3) Za wiadro: kapusty kwaszonej w półbiałej, ćwikły kwaszonej; za pud: cebuli zielonej, cebuli rzepkowatej, chrzanu w korzeniach, zieleniny świeżej; pieprzu czarnego za funt; marchwi w korzeniach za pud; gorczyca czyli nasienia gorczycowego za funt; czosnku za pud; chmielu za funt; mięty niemieckiej za pud; za funt: jagod świeżych: berberysu, winogron niedoyrzałych, wiszeń, brusznic, jeżyn, smrodzin; żurawin za czećwierć; soku cytrynowego za sztuf; jagod iadłowcowych za pud; za funt: herbaty zwyczajney maykonu, szałwii.

Oddział 4) Za wiadro piwa; drożdży za garniec; za wiadro: wódki, octu winnego, octu zbożowego, wina reńskiego portweynu; zbiteniu za szklankę.

Oddział 5) Mleka krowiego za wiadro; iay kurzych za secinę.

Oddział 6) Cukru melisu za funt; za pud: mydła kulistego, świec łoiowych; za funt: kochmalu białego, laku N. 1, 2, 3; nici: białych, surowych, smoły czarney, smoły rzadkiej za pud; tytoniu papużowego za funt; za rezę papieru do pisania: białego, szarego, tektury, bibuły; galasu za funt; atramentu galasowego za butelkę; kancelaryjskich piór gęsiich za secinę; owsa za czećwierć; za pud: siana, miodu, wapnapalonego, słomy żytniej,

otrębi pszennych; szpilek mosiężnych za secinę, taśmy płótnianej za arszyn; trun za sztukę; psiey skórki białej za sztukę; wienikow brzożowych za secinę; miotę brzożowych za sztukę; za funt: wosku żółtego, smołki do kadzenia, siarki; starzynny płótnianej za pud; igieł za secinę; piławek żywych za sztukę; węgla brzożowych za czećwierć, flaneli za arszyn; koperwasu za funt.

Oddział 7) Za sążeń drow: iednopolannych brzożowych z olchowemi i trzypolannych sosnowych z iadłowemi., za sążeń sitniku i trzcinniku; ze wszystkich trzech takowych zapasow, powinno bydź dostawionem to, co podług zapotrzebowania, zręczności i wygody Skarbowey od podradujących żądaniem będzie, kładąc zamiast trzypolannego sążnia drow, sitniku trzy, a trzcinniku cztery sążnie.

Oddział 8) Pobelanie miedzianych naczyń za pud.

Oddział 9) Za mycie brudney szpitalney bielizny: za parę pończoch: nicianych, wełnianych; za sztukę fartuchow, chałatow drelichowych, nawleczek do poduszek, worow siennikowych, grubych, kotarh do łózek, bandażow, ręczników, kosynek, serwet, kaftanow baiowych, obrusow, gatek, chałatow kanifasowych; nawleczek materacowych, szlafrokow stołowych, kołder baiowych, szlafmic, koszul, prześcieradeł, podszewek do kołder, chałatow sukiennych i baiowych, kołder sukiennych, kaftanow kanifasowych, koszul w stan człowieka, kompressow i chustek do nosa. Naostatek przy niepojawieniu się dostateczney liczby życzących, kilka oddziałow, albo i cała dostawa szpitalna, może bydź poruczoną iedney osobie na czas roczny lub dwuletni. Życzący podjąć się takowej dostawy z poniżeniem średno-proporcjonalnych w obwodzie Bessarabskim za miesiąc wrzesień 1829 roku sprawkowych cen mogą przybywać na wyż oznaczony termin do Bessarabskiej Izby Skarbowey z dowodami praw swoich na weyście w podradę i dostatecznemi pewnemi ewikcyami.

Sowietnik Bilim.

Za Sekretarza Bonczewski.

E x d y w i z y a.

1 Sąd Ziemi Powiatu Lidzkiego w rozprawie W. Wincentego Maszewskiego z kredytorami iego oycy Franciszka Maszewskiego zaprowadzonej, przez wyrok Remissyjny dnia 11 iunii 1830 roku ogłoszony, determinując taxę i exdywizyą folwarku Winkowcow oraz domow z placami w mieście powiatowem Lidzie położonych, odpowiednio życzeniom kredytorów w sprawę wchodzących, na poobiednich sessjach za stołem czynności exdywizyjne ułatwić postanowił; iakowemu zamiarowi odpowiadając dnia 5 iunii 1830 roku pomiar Komornikowi do assystencyi wezwanemu w narychlejszym uzupełnić czasie poruczył, komportacyą obligow, kart, notat, rachunkow, pozwow, dekretow, obwieszczeń, listow tradycyjnych na kredytorach, iak równie i na dzieciach z udziałem osteroniedzielney persysten-

cyi na dzień 4 augusta do Kancellaryi Ziemskiej Lidzkiej pod rejestrami przeznaczył, i ostateczny odkład Sądów na dzień 20 septembra 1830 roku udeterminował, że przeto w oznaczonym czasie Sąd do ostatecznego rozbioru dzieła przystąpi, i na niestawiających skut-

ki ammissyi rozciągnie, zawiadamia.

Edward Adamowicz Prezydent Ziem. Lidz.
Alexander Zaleski Sędzia Ziem. Lidzki.
Aloizy Korwin Olszewski Sędzia Ziem. Lidz.
Sędzia Ziemski Lidzki Józef Talkowski.
Regent Sądu Exdywizorskiego M. Sosonko.

Ogłoszenia po raz 2gi i 3ci.

W e z w a n i e.

2 Roku 1830 dnia 23 czerwca, za rozkazem JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI, Opieka Dworżańska powiatu Skwirskiego, słuchali imo proźby Mikołaja Mioduszeńskiego, w której wyraża, iż Gubernii Wołyńskiej powiatu Żytomierskiego Urodz: Matensz i przy bierzmowaniu Włodzimierz, dwoyga imion brat jego rodzony, zostając przez lat kilka w obowiązkach różnych w dobrach JW. Marszyckiego we wsi Szpieżynicach w powiecie tutejszym sytuowanych, dnia 4 kwietnia bieżącego roku żyć przestał — po którym mająteczek sukcesjonalny, jakikolwiek, choćby nayszczuplejszy, jednak z różnych artykułów składający się, został na miejscu, w dobrach wyż pomienionego JW. Marszyckiego; że zaś nieboszcyk jego brat był bezżenny, przeto dopraszał się tutejszey Opieki, aby jemu, jako prawemu sukcesorowi, takową spadłość, po niegdyś bracie jego dwóch imion Matenszu i Włodzimierzu Mioduszeńskim obić w posiadanie jego dozwoliła — a w dowod niewątpliwej i aktualney pewności jego do tey sukcesyi prawa, złożył przy teyże proźbie: Dekret legitymacyny w kopii na Patent z Gubernii Wołyńskiej zgromadzenia szlacheckiego, dla jego familii służący — i 2do: Raportu Członka tutejszey Opieki W. Podśędka Jana Dzieganowskiego, pod dniem 28 apryla 1830 r., za Nrem 56 nadesłanego, którym donosi, iż roku i miesiąca terażniejszych dnia 19 za Nrem 64, postanowieniem tutejszey Opieki zapadłym, polecono mu było, na grunt dóbr wsi Spiczyniec zjechać i zuaydującą się tam po Ng: Włodzimierzu Mioduszeńskim przy świadkach pozostałość wykryć, opisać i w pewnym miejscu ubezpieczyć — Co wszystko stosownie do pomienionego postanowienia złatwiwszy, przedstawił do Opieki Akt cały, niemniej Extrakt Dekretu Dom Szlachecką Rodowitość UUr: Mioduszeńskich probujący, gotowych pieniędzy rubli sr. 5 k. 5. opisany zaś i oceniony po n. Mioduszeńskim pozostały majątek, do dalszego o nim postanowienia w magazynie Ekonomicznym pod kluczem miejscowego Gmieniego i jego pieczęcią obwarowawszy ubezpieczył. — Poczém postanowili: Gdy Sukcesorowie zmarłych głów ubiegający się o pozostały majątek, winni są naprzód w Sądzie właściwym ustanowić aktorstwo, proszący zaś niezem Opiekę tutejszą w tey mierze nie przekonał, przeto temuż Urodz. Mikołajowi Mioduszeńskiemu drogę formalną do ustanowienia aktorstwa o prawie jego do sukcesyi po n. Matenszu Włodzimierzu Józefa synie Mioduszeńskim, wskazać — zalecając onemu, jeśli widzi siebie aktualnym sukcesorem, starać się jak najprędzey dowieść tego, bowiem niektóre rzeczy, między pozostałemi po śmierci, będące; są ulegającemi zepsuciu i upadkowi, i dla tego Opieka w przeciągu dwómiesięcznego terminu od daty powyższej, o zlicytowaniu takowych pozostałości rozporządzenie uczynić deklaruje;

jeśli zaś są jeszcze gdzie sukcesorewie n. Matensza Włodzimierza dwoyga imion Józefa syna Mioduszeńskiego, aby z dowodami prawnoymi do Opieki tutejszey w przeciągu 6 miesięcy od daty powyższej dla odebrania spadley po tymże n. Matenszu Mioduszeńskim sukcesyi, jawili się.

Sędzia Krasnodębski.
Sekretarz Kochanowski.

W ł o c z ę g a.

2 Od Bessarabskiego Obwodowego Rządu niniejszem ogłasza się, iż wedle lmiennego Należytego Ukazu 18 sierpnia 1828 roku następnego, postąpił w terażniejszym 1830 roku w forteczne aresztanckie roty na robotę wtoczęga Grzegorz Jana syn Czopow, mający od urodzenia lat 50, czytać i pisać nieumie, żonaty, powiadał się bydź urodzonym w Kamieniec Podolskiej Gubernii i powiatu wsi Chodorowiec, a włościannem obywatela Haiewskiego, przymiotow następujących: wzrostu średniego, włosów na głowie czarnych, wąsach ciemnerusych, twarzy czystey, nosa ściągłego, oczu ciemnoszarych, mówi pomatorossyysku, szczególnych przymiotow niema.

Assesor Czertyni.
Sekretarz Snieżkow.

Sądy Exdywizorskie.

3 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski, Białorucko-Witebskiej Gubernii Lepelskiego pttu w majątności Cynowcu, czyli Bobyniczach na rozdział funduszow zeszłego Pawła Baykowskiego Podczaszego na instancją jego sukcesorów przez Sąd Gł. 2go Departamentu Gubernii Witebskiej przeznaczony, w terminie z odroczenia wypadłym dnia 2 męca julii terażniejszego roku, przybywszy na miejsce, iurydycką sądow swoich ufundował, po zafatwieniu zaś pierwszo-zjazdowych czynności, komportacją, w dniu 4 męca augusta z sześciotygodniową persystencją w Kancellaryi Ziemskiej powiatu Lepelskiego naznaczył, i czas powtórnego zjazdu na dzień 20ty męca 7bra bieżącego roku udeterminował, o czem wszystkie interesowane do tego konkursu strony, przez trzykrotną awizacją w Kuryerze Litewskim zawiadamia. 1830 roku męca julii 4 dnia.

Zenon Miładowski Prezydujący Edyvizor.
Jan Suszyński Exdyvizor.

Eustachy Korsak Podśędek i Exdyvizor.

5 Sąd Exdywizorski dekretem remissyynym Sądu Ziemskiego Witkomier. na fundusz zeszłego Ignacego Montwiłły przeznaczony, zajmując się poruczonem sobie dziełem, że całą sprawę nieodmiennie w dniu 24 tego męca w ostateczną oczywistą wezmie namowę, strony interessowane zawiadamia i do stannosci przed tym czasem w Sądzie swoim pod utratą rzeczy obowiąznie. Datt r. 1830 julii 14 dnia.

Józef Hoppen Prezydent Ziem. Witk.
Andrzej Butler Sędzia Ziem. Witk. Exdyw.
Józef Durasewicz Z. Witk. Pisarz.

Wilno dnia 23 Lipca v. s. 1830 roku.

E x c e r p t.

1 Excerpt oświadczenia z Protokołu sądowego Manifestow Sądu Ziemskiego Pittu Rzeczyckiego w dacie poniżej zapisanego, roku 1830 czerwca 20 dnia WJPanu Pawłowi Rostkowskiemu wydaie się.

Roku tysiąc ośmset trzydziestego czerwca dwudziestego dnia. Przed Aktami JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Ziemskimi Pittu Rzeczyckiego, oświadczenie imieniem JO. Julii z Xiężąt Radziwiłłów Xiężney Lubomirskiej w assistencyi męża JOX. Alexandra Lubomirskiego Dworu JEHO IMPERATORSKIEY MOŚCI Kamer-Junbra działającej, przed Sądem Ziem. Pittu Rzeczyckiego zanosi się w następnym sposobie; iż oświadczaiąca się mając dwie wsi Malażyn i Beresniówka od głównych dóbr Łoiowa JW. Grofa Judyckiego w Rzeczyckim Pcie położone, w sposobie zastawy za dekretem Sądu Gł. Mińskiego 2go Departamentu w swoim władaniu do zarządzenia tym majątkiem, i zbierania dochodów, do załatwienia przydarzyć się mogących tak wewnętrznych, jako zewnętrznych interessow tego majątku tyczących się, w roku 1827 ianuaryi 24 dnia, wydanym, a pierwszego lutego tegoż roku przed Aktami Ziem. Pittu Żytomirskiego przyznanym plenipotencyjnym dokumentem JPana Innocentego Drogonia upoważnita, z dość znaczną pensją i ordynaryą, po upłynieniu lat dwóch i 10 miesięcy, kiedy zesłata Rachmistrza dla obliczenia, kiedy Pan Drogon po wytrąceniu trzyletniej pensyi i ordynaryi z gotowych pieniędzy zatrzymał rubli sr. 185 kop. 37½ i część zboża, kiedy takowego rachunku w roku przeszłym 1829 zebra 20 dnia udziałanego, niekwestyonując, owszem akceptując, miał narychley pomienione pieniądze, z wnow wpływającemi dochodami pocztą do kassy odestać, kiedy po uczynionych takowych rachunkach z różnemi kupcami porobił kontrakta a mianowicie z Starozakonnym Menasem Meierowiczem mieszkańcem Malażyńskim na wywóz tarcic dębowych sztuk 400 do brzegu Dniepra wziął zadatku rubli srebr. 200, osobno na wywózkę onych bez pomieszczenia w kontrakcie rubli sr. 30, na osobny kontrakt z Meierem srebrnym kupcem i mieszkańcem Łoiowskim na wywózkę krywul z lasow JW. Rokickiego do Dniepru wziął podobnież w zadatku rubli sr. 150, na trzeci zaś kontrakt z Apanasem Statito kupcem z miasteczka Rudola na parobkow 30 dla dostawienia płytow do Chersona, ceną po rubli sr. 15 od osoby, przyjął w zadatku rubli sr. 300, i na czwarty kontrakt z Mendelem Mowszowiczem i Leyzerem Kudynowiczem kupcami 5ciey Gildyi, mieszkańcami Łoiowskimi na parobkow 50 ceną od każdej osoby po rubli sr. 15, dla sprowadzenia drzewa do Nowo-Rossyyska wziął zadatku rubli sr. 500 i reszta przy odprawieniu todzi 1 marca terażniejszego roku rubli 112 kop. 50 srebr. odebrał i po kwitował za wyprzedane zboże wziął rubli sr. 70. Kiedy takowych pieniędzy wyżej poszczególnionych, a może i więcej od niektórych kupcow wybranych o czém (dla odalenia się niektórych na spław wiedzieć nie można) nic zgoda z tey ilości dotąd nieodestał do kassy, przeto oświadczaiąca się uprosiwszy mnie Pawła Rostkowskiego oby-

watela Pittu Mohilewskiego, alym na miejsce zjechał do Moleżyna i na mocy plenipotencyi roku terażniejszego maia 23 dnia wydaney a dnia 28 tegoż mca w Sądzie Ziem. Pittu Orszańskiego na imie moje przyznaney, a teraz do Akt Ziemstwa Rzeczyckiego wprowadzającej się wszystkie pieniądze, iakie tylko do rąk Pana Drogonia z intrat postąpiły odebrał i onego zakwietował, a weyrzawszy w czynność pomienionego Jegomościa, wedle baczenia swojego z nim postąpił polecita, niżej podpisujący się ja Rostkowski kiedy podróżą moją zbliżyłem się do pomienionego majątku Malażyna, Pan Drogon widzeniem się swoim w Łoiowie uprzędził, a wyruszywszy przodem oczekiwanie swoje w Malażynie zapowiedział. Za przybyciem moim na miejsce, w miejscu obecności iego znalazłem do siebie dnia 9 iunii teraż. roku pismo, że do trzech dni udala się i powrót swój ze skutkiem winnego uiszczenia się zapewnia, kiedy ani w założonym terminie, ani dotąd niepowrócił i aby zagarnęwszy tyła pieniędzy nikt z miejscowych powrotu nie czyni nadziei, ku temu gdy niezostawit poruczonych sobie papierow i autentycznych dokumentow 250,000 zł. pol. na JW. Graffie Judyckim upewniających wespół z plenipotencyą sobie służącą aby nieuczynił iakiego nadużycia wywiązuie się obawa, zaczęm niżej podpisany na fundamencie służącej mi plenipotencyi, a teraz do akt wprowadzoney, plenipotencyą Panu Innocentemu Drogoniowi wydaną i w dacie wyżej pomienioney przyznaną w imieniu aktorki moiey JO. Xiężney Lubomirskiej podnoszę, kassuję, i znikczemniam, i ażeby za oną żadna czynność Pana Drogonia waloru i mocy niemiała ostrzegam, a dla powszechney wiadomości do Gazety Kuryera Littgo zamieszcic niniejsze oświadczenie deklaruję, co aby się ziszcic mogło na wydać się mającym ekstrakcie o pozwolenie Sądu i zaświadczenie tego upraszam, względem zaś zagarnionych pieniędzy i dokumentow Pana Drogonia zaskarżając aby nakoniec takowy postępok, dobre zaufanie zdradzaiący, uczciwey konduiccie sprzeciwiający się i nawet sam tytuł plenipotenta i rządecy poniżający, nie uszedł bez karnie, że wszelkie środki na ten przypadek prawem wskazane, użytymi zostaną w imieniu aktorki moiey zapowiadam. U tego oświadczenia podpis zanoszącego takowy Paweł Rostkowski obywatel Pittu Mohilewskiego. O zgodności z księgami świadczę.

Jan Bończewski Pisarz Ziem. Pittu Rzeczyckiego.
Dozwala się drukować. Wilno 1830 d. 21 lipca Cenz. L. Borowski.

W ł o c z ę g i.

1 Od Bessarabskiego Obwodowego Rządu niniejszém ogłasza się, iż na mocy Naywyżey potwierdzoney dnia 12 lutego 1829 roku Opinii Rady Państwa postąpili w terażniejszym 1830 roku w łoczęgi w robotniki u Kozakow Kaukazkiej linii, a mianowicie: Eliasza Filipa syna Iwanow, lat od urodzenia 20, niezonaaty, czytać ni pisać nieumie, rodził się w Chersońskiej Gubernii w mieście Odessie, przynależy do włościaństwa odstawnego Maiora Konstantyna Dawidowicza Jeremieiewa służącego w tamiecznym Niższym Ziemskim Sądzie za Sekretarza, który takowey

iego relacyi niepotwierdza. Przymioty jego wzrostu 2 arsz. $4\frac{1}{2}$ wierszki, włosów na głowie, brwiach i wąsach ciemnorusych, twarzy czystey, oczu szarych, nosa miernego, mówi po wielkorossyjsku, brodę goli — *Grzegorz Herasimow syn Biełokrasienko* lat 23, nieżonaty, czytać ni pisać nieumie, rodził się Kijowskiej Gubernii, Czygiryńskiego powiatu, w miasteczku Hulajpole, włościanin obywatela Wysockiego, wzrostu 2 arszyny 3 wierszki, włosów na głowie ciemnorusych, kędzierzawych, brwiach światłorusych, wąsy i broda wysiadaia, twarzy mało podługowatey, smugławey, nosa i gęby średnich, oczu szarych szczególnych przymiotow niema — *Jan Siemienow syn Berezniuk* lat od urodzenia 30, rodził się w Podolskiej Gubernii Białskiego powiatu w Słobodzie Obywatela Jaroszyńskiego Stawiszy, w małoletności swojej wywieziony przez rodziców, potem w Chersońskiej Gubernii Tyraspolskiego powiatu w Słobodzie Hidirimowie zapisany w rewizyi w poddaństwo, przez Zakapitańszą Praskowią Iwanową Cyhulską, i tu w Hidirimowej ożenił się przed dwoma laty z córką poddanego Cyhulskiej Franka, dzieci nie ma, wzrostu 2 arszyny $3\frac{1}{2}$ wierszkow, włosów na głowie ciemnorusych, wąsow rusych, podbrodek goli; oczu szarozółtawych, twarzy nieco ospowatey czystey, nosa i gęby zwyczajnych, na łbie znak od uderzenia konia w małoletności i na piersiach także ma znak od rany — *Alexiey Jana syn Hryhorjew* 50 lat, czytać ni pisać nieumie, nieżonaty, rzemiosła żadnego niezna, rodził się w Podolskiej Gubernii, Jampolskiego powiatu, we wsi Strzelnicy, włościanin Obywatela Grafa Dunina, wzrostu 2 arszyny 6 wierszkow, włosów na głowie, brodzie i wąsach rusych, oczu szarych, nosa garbatego, prawa noga w stopie skrzywiona i chod ohwieiający się — *Alexy Nikołaa syn Wasiljew* 28 lat, czytać ni pisać nieumie, nieżonaty, z dworskich ludzi Nowgorodzkiej Gubernii Czernowieckiego powiatu, siola Turuchowa obywatela Holškowa, od którego zbiegł przed siedmią laty, wzrostu 2 arszyny $4\frac{1}{2}$ wierszkow, twarzy czystey, nie co ospowaty, oczu szarych, włosów na głowie, brwiach, wąsach i brodzie światłorusych — *Wasili Jana syn Myszijew* 20 lat, nieżonaty, czytać ni pisać nieumie, rodził się w Podolskiej Gubernii Mohilewskiego powiatu w słobodzie obywatela Krasuckiego Bronicie, do którego poddaństwa przynależy, wzrostu 2 arsz. $6\frac{1}{2}$ wierszkow, twarzy czystey, nosa i gęby średnich, włosów na głowie ciemnorusych, podbrodek goli, na lewey nodze około kolana szram innych przymiotow nie ma — *Jan Osipow* 35 lat, nieżonaty, czytać i pisać nie umie, rodził się w Gubernialnym mieście Wilnie, z oycą tamiecznego mieszczanina Józefa Romanowa zajmującego się rolnictwem, a matki Awdoti już nieżyjących, od których odłączył się w 1812 roku bez pasportu, wzrostu 2 arszyny 6 wierszkow, twarzy czystey, oczu błękitnych, nosa krótkiego, włosów na głowie ciemnorusych, brwiach, brodzie i wąsach światłorusych — *Stefan Ławrentjew* 24 lat, czytać i pisać nieumie, nieżonaty, rodził się w mieście Odessie z oycą tamtejszego mieszczanina Wawrzyńca, i matki Tacyany Jewkomowych już nieżyjących, wzrostu 2 arszyny 4 wierszki, włosów na głowie

wie i brwiach ciemnorusych, oczu szarych, nosa małego szerokiego, twarzy ospowatey, piegowatey, na prawey szczęce podle oczu nie wielki szram, na lewey ręce na wskazującym palcu dwa szramy, i ieden takiż szram na średnim palcu, a innych przymiotow niema. *Piotr Dymitryjew Krawczenko* 27 lat, czytać ni pisać nie umie, nie żonaty, rodził się w Chersońskiej gubernii Olwiopolskiego powiatu, w skarbowey wsi Tiszkowce z oycą Dymitryia i matką Ewdoci Krawczenkowych już nieżyjących, przy których żył do 15toletniego wzrostu, a w tym czasie odłączył się tegoż powiatu do wsi Szanbroc, gdzie służył u tamiecznego mieszkańca Filona Afteniewa 5 lat, potem przeszedł do wsi Pawłowsko i służył u mieszkańca Pawła Arciria 2 lata, zajmując się w tych wsiach podziennemi robotami u różnych włościan 3 lata, z namowy tamiecznego mieszkańca Efrema Łakiery przybył Odesskiego powiatu do wsi Ałbow upływa już dwa lata, gdzie był przyięty przez obywatela Ałbuła w liczbę jego włościan pod imieniem Jana Krawczenka, u którego paść bydło nie więcej 3ch miesięcy, i gdy wpędził w posesyą drugiego obywatela tabun koni, bojąc się za to kary, uciekł 1829 roku przed samém świętem Wielkonocy, wzrostu 2 arszyny 5 wierszkow, twarzy czystey, nosa i gęby zwyczajnych, oczu karych, włosów na głowie czarnych, wąsach i brodzie ciemnorusych, brwiach takich, szczególnych przymiotow niema. *Teodor Iwanow syn Herasimow* 19 lat, czytać ni pisać nie umie, nie żonaty, rodził się Włodzimierskiej gubernii Muromskiego powiatu we wsi Bierzówce, włościanin obywateli Andrzeia Jakowlewicza Tatarabuiewa, wzrostu 2 arszyny $7\frac{1}{2}$ wierszkow, włosów na głowie i brwiach rusych, oczu szarych, okrągławey twarzy, nieco ospowatey, nosa podługowatego, pokolenia Wielkorossyjskiego. *Alexander Wasiljew syn Dragomirow* 19 lat, czytać ni pisać nie umie, nie żonaty, rodził się Ekaterynostawskiej gubernii Rostowskiego powiatu we wsi Słobodziei Nikołaiewce, włościanin obywatela Kazimierza Iwanowicza Noreckiego, wzrostu 2 arszyny 5 wierszkow, włosów na głowie i brwiach ciemnorusych, oczu szarych, nosa średniego, wąsy wysiadaia. *Afanasiy Jakowlew syn Matczenko* 33 lat, czytać ni pisać nie umie, rodził się Połtawskiej gubernii Chorolskiego powiatu we wsi Matwieiewce, włościanin obywatela Połtorackiego, przy rodzicach w tej wsi wzrósł i ożenił się z córką włościanina Mateusza Kryczenka dziewczyną Praskowią dzieci niema, a przed dziesięcią lat przez obywatela Połtorackiego sprzedany z żoną iakowemu Niemcu Janowi Pawłowiczowi z nazwiska nie wiadomemu, u którego zostawali oboje z żoną na domowych usługach i po śmierci Pana dla niezdolności od pani różnych prześladowań wiosną przeszłego 1829 roku z żoną uciekł, wzrostu 2 arszyny $6\frac{1}{2}$ wierszkow, włosów na głowie ciemnorusych, brwiach i wąsach światłorusych, oczu szarych, a na lewém bierno, twarzy nieco piegowatey, brodę goli, mówi po małorossyjsku.

Assesor Czeregini.

Sekretarz Snieżkow.

Ogłoszenia po raz 2gi i 3ci.

Sądy Exdywizorskie.

z Sądu Taxatorsko - Exdywizorski remisją Sądu Gł. 2go Departamentu Gubernii Litewsko-Wileńskiej dnia 27 maja 1850 roku nastąpiła na cel usatysfakcjonowania kredytorów zeszłego s. p. Ferdynanda Hrabii Platera przeznaczony, w dniu 26 juni terażn. roku do dóbr Talun w pcie upitskim położonych przybywszy, w skutek cytowanej remisji, dekretem swoim dnia 2 julii bieżącego roku ogłoszonym nad ogólnym funduszem po zesz. Platerze pozostałym administracyą przeznaczyl, pomiara majątkow Komornikom zająć się uatychmiast polecił, akta z kim będą wypadać wyexpediować zadeklerował. Komportacyą papierow na dzień 11 augusta bieżącego roku do Kancelaryi Ziemskiej Ptu Upitskiego tak ze strony masy jako i kredytorow spełnić zalecił, i po ogłoszeniu licytacyi wszelkiego tytułu ruchomości po zeszłym Platerze pozostałym; do takowego aktu przystąpił, w ciągu jakowey czynności, za zmniejszeniem się liczby ambientow przez rezolucyą dnia 15 julii zapisaną akt licytacyi za ustaly, w terażniejszym terminie ogłoszwszy, za Prokuratora masy funduszow zeszł. Platera Adw. Sądu Gł. W. Wincentego Naruszwowicza przeznaczył, edyktał o żalobę po wszystkich debitorow i kredytorow wynieść zalecił, na zjazd powtórny i ostateczny Sądu swojego dzień drugi 8bra terażn. roku a na otwarcie licytacyi po odbyciu wizyi gruntow dzień 16 tegoż mca 8bra zadeterminował, o czém interesować mogsce strony przez ninieyszą awizacyą zawiadamiając na dzień 16 8bra roku idącego jako termin, do powtórnego otworzenia licytacyyego aktu na pozostałą po zeszł. Platerze ruchomość składającą się ze srebra, złota, biblioteki, bielizny stołowej, pościeli, garderoby, pojazdow, broni, kwiatow po ogrodach, oranżerniach i wazonach będących naznaczony, życzących uczestniczyć w takowey licytacyi do dóbr Talun wzywa, w jakowym powtórnym terminie zjazdu, że Sąd Taxatorsko-Exdywizorski bez żadnych więcey odkładow, słuchaniem oczewistym niniejszey konkursowey sprawy i oney rozsądzeniem zajmie się i w tey kolei na niejawiających się pretensorów amissyą zapisze przez ninieyszą awizacyą zastrzega. Dat 1850 roku julii 15 d.

Wincenty Narwid Raczkiewicz Prezydent Ziems. Ptu Oszmiań.

Stanisław Drzewicki Sędzia Ziems. Wileń. Exdyw.

Adam Klott Sędzia Ziems. Brasławski Exdywizor.

Regent Edward Woynicki.

z. 1850 miesiąca julii 2 dnia. Sąd Exdywizorski w mieście Szawlach exystujący po przywołaniu w dniu 13 junii konkursowey sprawy JP. Józefa Narkiewicza właściciela majątku Iwaszk w Powiecie Szawels. będącego, gdy strony nie objawiły swoich stosunków, a Komornicy mapp nie przygotowali, owszem JP. Narkiewiczowa dla zabranych jakby z komportacyi papierów przez Szlachcica Hilarego Rzewuskiego i dotąd niezwróconych żadała ich wysekrowania tém samém odkładow Sądowych

czynności, przeto Sąd zmuszonym został ostateczny od 1 oktobra do dnia 7 tegoż miesiąca zakreślić termin do słuchania samey sprawy, tudzież że w dniu 8 pomienionego miesiąca wezmie do namowy Exdywizorski wyż poszczególniony proceder i na nieobjawione pretensye amissyę zapisze ninieyszą awizacyą interessowane ostrzega strony.

Sędzia Ziems. Szawel. Jan Narbutt.

Pisarz Ziemski Szawel. Ludwik Rymgayło.

Obwieszczenie.

3 Pocztaamt Litewski ninieyszém obwieszcza, iż z przyczyny zamierzonego pobudowania w Wileńskiej Gubernii dróg, i na mocy rozkazu P. Głównoszarządzącego nad Pocztowym Departamentem, poczty z Wilna z korespondencyą do Sankt Petersburga od 1szego następującego miesiąca sierpnia odprawowane będą we czwartek i niedzielę o 4 godzinie po południu, zamiast Kowna, przez Wilkomierz, Poniwież i Szawle do Mitawy, a zatem i wypadająca z Wilna do Wilkomierza korespondencya, będzie przyjmowana do 12 południowey, a odprawowana o 4 godzinie po południu, zamiast środy i soboty, we czwartek i niedzielę. Lipca 16 dnia 1850 roku.

Zarządzący Litewskim Pocztaamtom Baron Teodor Rosen.

Sekretarz i Kawaler Hryń.

Naczelnik Stoła Eufemiusz Pisarow.

Podrady.

3 Ryzki Ekonomiczny Komitet dróg Komunikacyi ninieyszém wzywa życzących z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami na targi w nim 21, 22 i 25 dnia terażniejszego miesiąca lipca odbyć się mające, na dostawę dla robot V Dyrekcyi Windawskiej Wodney Komunikacyi w ciągu lipca, sierpnia i września miesięcy terażniejszego roku dla podwozek koni w proporeyi do 1875 na kondycyach, które będą objawione przy tychże targach. Za Sekretarza Masłow.

3 Ryzki Ekonomiczny Komitet dróg Komunikacyi ninieyszém wzywa życzących z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami do targow w nim 21, 22 i 23 terażniejszego mca lipca odbyć się mających, na dostawę do robot III Dyrekcyi Windawskiej Wodney Komunikacyi potrzebnych rzeczy a mianowicie: toczydeł dobrych 5, szala z wagami jedna, gwintowanych desek wielkich 3 i małych 3. Za Sekretarza Masłow.

3 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż w mieście Pińsku zamierzono pobudować nowy lazaret z łaźnią za summe wyliczoną podług śmiety 7,494 rubli 54 kop. asygnacyami; zaczęć życzący podjąć się takowego pobudowania, zechcą przybydź na targi z prawnemi ewikcyami na terminy, pierwszy 25, drugi 26, trzeci 27, a dla przetargu 29 dnia następującego miesiąca sierpnia terażniejszego roku do Mińskiej Izby Skarbowey, gdzie za przybyciem objawione będą życzącym kondycye, śmieta i plan. Lipca 11 dnia 1850 r.

Sekretarz Arcimowicz.

Stoła Naczelnik Siemienow.

Doniesienie zegarskie.

5 OSTATNI MOHIKAN, powieść historyczna z roku 1757, Jakóba Fenimora KUPERA, tłumaczona przez *Felixa Wrotnowskiego* we czterech tomach wyszła już z druku. Prenumeratorowie otrzymają exemplarze od Kolektorów którym pieniądze opłacili. W dalszej kolei przekładu wszystkich romansów amerykańskich Kupera, stosownie do prospektu, idzie teraz do druku romans historyczny we czterech tomach pod tytułem: PIONIEROWIE. Prenumerata wynosi złotych dziesięć: a po ukończeniu druku cena podniesiona będzie do złotych 13 i groszy 10. Prenumerować można w Wilnie: w księgarniach PP. Zawadzkiego, Glücksberga i Morycya, tudzież w Redakcyi Kuryera Litewskiego; w Warszawie w księgarni PP. Zawadzkiego i Węckiego, oraz w drukarni Stereotypowej. w Mińsku u P. Bazylego Makarewicza.

W Wilnie, Warszawie i na prowincyach u Kolektorów prywatnych.

W tychże samych miejscach znajdują się do przedania wydane już romanse Kupera: Szpieg, tomów 4 złot. pol. 13 gr. 10.

Ostatni Mohikan, tomów 4.—złot. pol. 13 gr. 10. Ktoby prenumerując Pionierów, życzył mieć i te dwa romanse, dostanie je za cenę prenumeraty, to jest zł. 10 za każdy.

Dozwala się drukować. Wilno 1850 d. 17 lipca Cenzor L. Borowski.

Licytacja.

3 Dnia 31 sierpnia teraźniejszego roku, kończy się umowa z gospodynią JP. Szymańską utrzymującą dotąd stół dla konwiktorów fundusza ś. p. Hrabiego Walickiego, ktoby zatem życzył sobie przyjąć obowiązek utrzymywania stołu dla 10 konwiktorów, gubernera i chłopca na rok cały od 1 września teraźniejszego roku, zechce się stawić w kancelaryi Dyrektora Szkół Gubernii Wileńskiej dnia 1 sierpnia rano o godzinie 10tej, naprzd dla przeczytania warunków kontraktu, a potem dla zawarcia umowy. Datt w Wilnie 1850 roku czerwoa 17 dnia.

Dyrektor Szkół Gubernii Wileńskiej, Kolezki Sowiecnik Kaletan Krassowski.

3 Na skutek zapisanego pod dniem dzisiejszym postanowienia, odbywać się będzie w Izbie Sądowej Magistratu Wileńskiego w dniach 25, 26 i 28, teraźniejszego miesiąca iulii publiczna licytacja na wyprzedaż zruderowanego domu obywateli Strubiczow na przedmieściu Zarzeczcu pod N. 618 położonego rubli assygnacyynych 30 kop. 80 ocenionego; iżby przeto życzący nabydź dom powyższy do takowej licytacji iawili się, w tym celu wydaie Magistrat niniejszą awizacyę. Roku 1850 mca iulii 16 dnia.
Antoni Poznański R. M. M. W.

Publiczna sprzedaż.

3 Od Mohilewskiej Izby Powszechney Opieki ogłasza się, iż w niej będzie się przedawał oddany na ewikcyę za uchybieniem terminu majątek, obywatela Wincentego Łappy, w Klimowieckim powiecie, siola Trostina 30 rewizyynych męzkiej płci dusz z ich siemio-

nistością, własnością i przynależąca się ziemią ocenioną w 10letniej proporcyi 4,520 rubli assygnacyami, życzący do kupienia go zechcą przybydź na terminy 30 października i 5 listopada teraźniejszego roku.

W obowiązku Sekretarza M. Sofronowicz. Kancelarzysta Jacyna Onoszko.

5 Mohilewska Izba Powszechney Opieki ogłasza, iż w niej we cztery miesiące od późniejszego wydrukowania niniejszego ogłoszenia w gazetach, będzie się przedawał oddany na ewikcyę za uchybieniem terminu majątek obywateli rodzonych braci Ignacego, Fortunata Marcina, i Felixa Brzozowskich, w Babinowieckim powiecie we wsiach Aweczynkach 27 i Lepieszynie 42 w ogóle 69, rewizyynych dusz, ze wszelkimi przynależnościami, ziemią i zabudowaniem ocenioną 4,060 rubli.

W obowiązku Sekretarza Sofronowicz.

Remanifest.

3 Remanifest imieniem Michała Pułkownika Mikołaja Porucznika, oraz Franciszka Generałowicza, braci rodzonych Xiążąt Radziwiłłów, zanosi się z takiego powodu: odległy Xiążąt Radziwiłłów, w kraiu i za granicą pobyl, a ztąd mniej dokładna, na przeciw sformowanej pretensyi obrona, stały się przyczyną że Stanisław Adamowicz, Prezes Graniczny Lidzki, za morgow kilka, wygrał kilkadziesiąt, własney Xiążąt ziemi; wypadek pomieniony tak go zachęcił, że i w gotówce z sądzonych za expensa dukatow kilkunastu, spodziewając się do czekać milionowey korzyści, gdy mu obiecano oddać, nieprzyjął onych, lecz mieniąc dzień opłaty spóźnionym, dobiął się o winy osobiste. Bez wątpienia ile nieobecni, i za dług Banku z posesyi dóbr litewskich wyzuci, w oczach bezstronnego Sądu, dosęby mieli Xiążęta pobudek, na zupełne siebie usprawiedliwienie, lecz aby skrócić proces podług redukeyi, przez Departament Wołyński uczynioney, z kar nawet wypłacili się osobistych. Kiedy jednak nie kontent i z tego, po wzięciu dziesięć razy większey iak należało satysfakcyi, Prezes Adamowicz, przez samę niespokoyność, niemiał skrupułu afiszować się w gazetach, że o wieżę przedsiębierze nowy rozwinąć proceder, ci ze strony swoiey, winni ostrzedz nawzajem: że iak W. Adamowicz, mimo zakres remissy, odwyłaiący wszystkie sprawy, przed Urząd Exdywizorski, (za wprowadzenie takowey, dla zyskania na Xiążętach wieży, do Sądu Granicznego,) wyrokem Departamentu Grodzieńskiego, 28 listopada 1829 r. ogłoszonym, ma do niej sam otworzone mu wrota, tak i ze spekulacyi teraźniejszey, nie lepszego doczeka się końca. Dat 1850 iulii 7 dnia.

Takowy Remanifest iako umocowany podpisie Józef Braun Adwokat Sądu Głgo Grodzień. Roku 1850 lipca 7 dnia. Ze powyższe oświadczenie w imieniu JOXXżąt Michała, Mikołaja i Franciszka braci Radziwiłłów uczynione, jest do protokółu potocznego Sądu Grodzieńskiego Powiatu Grodzieńskiego przyjęte i wpisane, świadcę Karol Sopoćko Regent Ziemi Ptu Grodzien.

Dozwala się drukować, Wilno 1850 d. 16 lipca. Cenz. L. Borowski.